

VIETNAM BİLGİ NOTU

HAZİRAN 2022

GÜNCEL VERİLER

MAKROEKONOMİK GÖSTERGELER VE TAHMİNLER

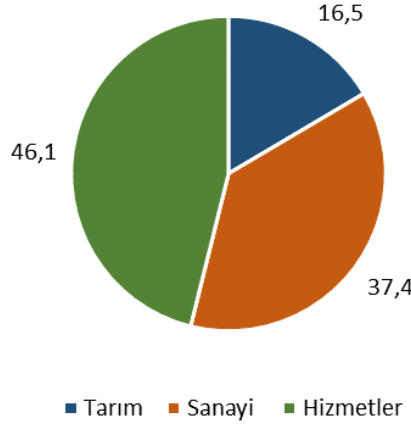
GÖSTERGE	DEĞER	2019	2020	2021 (tahmini)
GSYH (cari fiyatlarla)	Milyar USD	327,9	342,9	366,2
Büyüme	%	7,2	2,9	2,6
Nüfus	Milyon Kişi	96,5	97,4	98,3
Kişi Başı Gelir	USD	3.398	3.521	3.725
Enflasyon	%	5,2	0,2	1,9
İşsizlik Oranı	%	2,2	3,3	2,7
Cari Denge / GSYH	%	3,7	4,4	-0,5
Bütçe Dengesi / GSYH	%	-0,4	-3,9	-4,2
İhracat	Milyar USD	264,6	281,4	406,8
İthalat	Milyar USD	253,4	261,3	329,2

Kaynak: IMF Küresel Ekonomik Görünümü Nisan 2022, Trademap

1. GENEL GÖRÜNÜM

Sektörlerin GSYH Payları (%)

Kaynak: Vietnam İstatistik Kurumu, 2020 (öncü veriler)

Tarih sayfalarında yerini almasıyla birlikte, Çin'in gerek yönetsel gerekse kültürel etkisinin yoğun olduğu Vietnam, 1902'de Fransız sömürgesi haline gelmiştir. 1954 yılında Fransa'dan ayrıldıktan sonra kuzeyi komünist, güneyi ise kapitalist olarak ayrılan ülke 1975'e kadar dış müdahalelere maruz kalmıştır. 1975 yılında kuzey ve güney Vietnam'ın birleşmesiyle bugünkü halini alan ülkede güneyde yaşayan nitelikli işgücü ülkeyi terk etmeye başlarken Çin'den ve Vietnam'ın kuzeyinden güneyine göçler artmıştır. 2020 yılı verilerine göre, 1,2 milyona yakın Vietnamlı ABD'de yaşamaktadır. 1979 yılında gıda üretimindeki düşüş, ekonomiyi kriz ortamına sokmuştur. Reformlara rağmen Vietnam ekonomisinin istenilen büyüme oranlarını yakalaması 2000'leri bulmuştur.

Tarımsal üretim genellikle kuzeyde Kızıl Nehir ile güneyde Mekong havzasında yapılmaktadır. Ülkenin orta kesimi şiddetli tayfunlara maruz kaldığı için tarımsal üretim bu bölgede oldukça düşüktür. Tarımın milli gelirdeki payı %16,5 ile geçmişe nazaran değerini yitirse de kayıt dışı işgücünün %68, kentleşmenin %38 olduğu ülkede istihdamın üçte birini tarım sektörü oluşturmaktadır. Ülkede çoğunlukla pirinç üretilirken şeker pancarı, manyok, mısır, fındık yetiştirilen diğer tarımsal ürünlerdir.

ABD ile Çin ticaret gerginlikleri, Çin'de yükselen kişi başı gelir Vietnam gibi kişi başına düşen gelirin daha düşük olduğu ülkeleri öne çıkarmıştır. 2020 yılında salgına rağmen ülkeye gelen yatırım 38 milyar USD seviyesinde olurken imalat sanayine yatırım 15 milyar USD seviyesinde gerçekleşmiştir. Gıda sektörü (dondurulmuş su ürünleri, süt, süt tozu, toz ve hazır kahve gibi) imalat sanayinde öne çıkarken ülkede cep telefonu, batarya, kauçuk imalatı (araba lastiği vb.), çelik çubuk imatları dahil olmak üzere birçok sektörde üretim yapılmaktadır.

VİETNAM BİLGİ NOTU

Maden tarafından bakıldığında, 4,4 milyar kanıtlanmış petrol rezervinin bulunduğu Vietnam'da demir, bakır, titan cevherleri bulunmaktadır. Sanayinin payı inşaat dahil %37 seviyesinde olurken madencilik payı 2019-2020 yıllarında %5-6 seviyesinde gerçekleşmiştir.

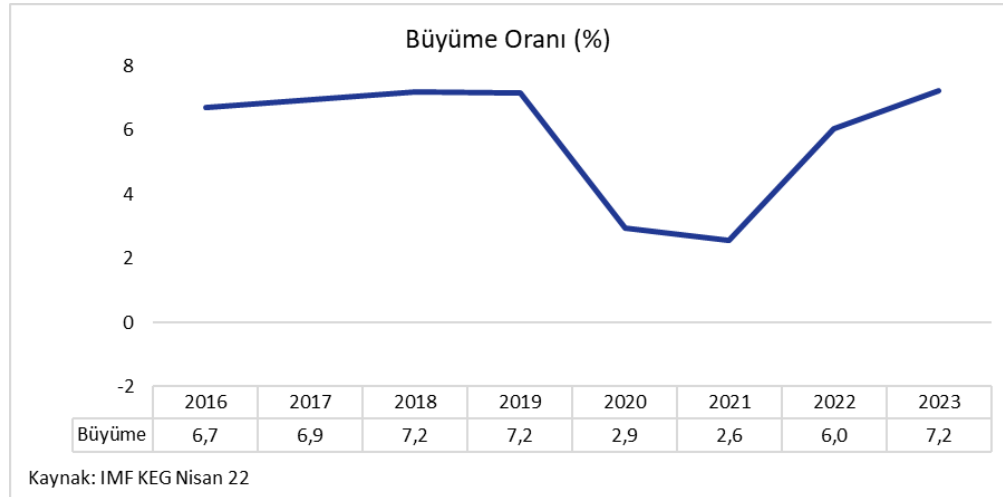
BÜYÜME:

2010 ile 2019 yılları arasında %6,5 büyüyen Vietnam ekonomisi salgının etkisiyle 2020 yılında %2,9 büyüdü. Tedarik zincirinde yaşanan sıkıntılara rağmen imalat sanayi ekonominin sürükleyicisi olmaya devam etti. İmalat sanayindeki büyüme %5,8 olarak kaydedilirken sanayinin geneli %3,98 büyüdü. Madencilik sektörü %5,6, konaklama sektörü ise %14,7 daraldı.

IMF Ekim ayı değerlendirmesinde Vietnam ekonomisinin %3,8 büyüyeceğini öngörürken gerçekleşen oran %2,58 oldu. İlk iki çeyrekte %4,7 ve %6,7'lik büyümelere rağmen üçüncü çeyrekte salgın kaynaklı kapanmalar ve aşılantmada yaşanan sıkıntıların etkisiyle ekonomi %6 daraldı. Yılın son çeyreğinde %5,2'lik toparlanma, aşılantmanın hızlanması ile ekonomi güçlü sinyal verdi.

2022 yılının ilk çeyreğinde Vietnam ekonomisi %5 büyüdü. İmalat sanayindeki genişleme %7,8 olarak kaydedilirken tarım sektörü %2,5, hizmet sektörü ise %4,6 büyüdü. 2022 yılının ilk çeyreğinde çoğu Vietnamlı firma yılın geri kalanının üretim anlamında daha iyi geçeceğini beklemektedir.

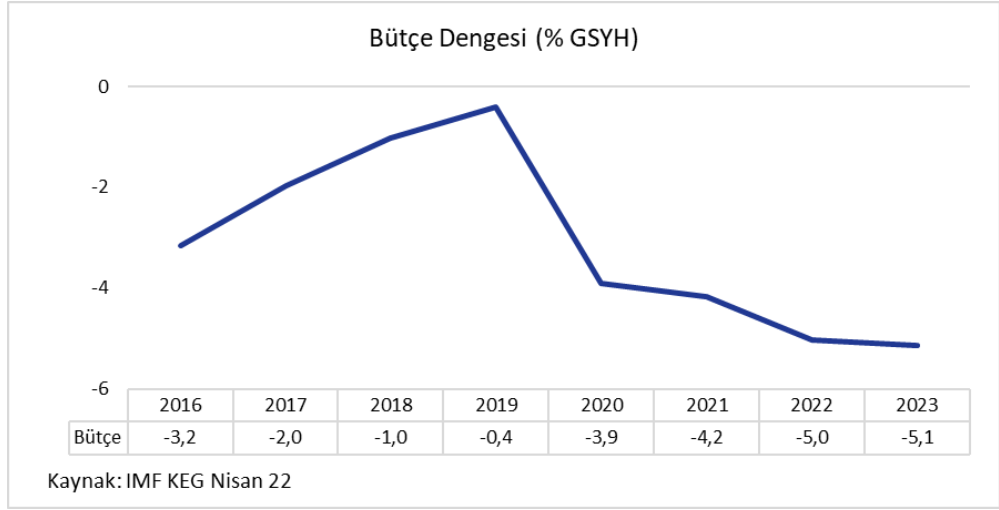
İç talep tarafından bakıldığında ise Vietnam'da perakende satışları Mart 2022'de bir önceki yıla göre %9,4 artmış, enflasyondan arındırıldığında (reel bazda) artış sadece %1,6 olmuştur. Önümüzdeki dönemde, turizm faaliyetlerinin artmasının iç talebi canlandırabileceği tahmin edilmektedir.

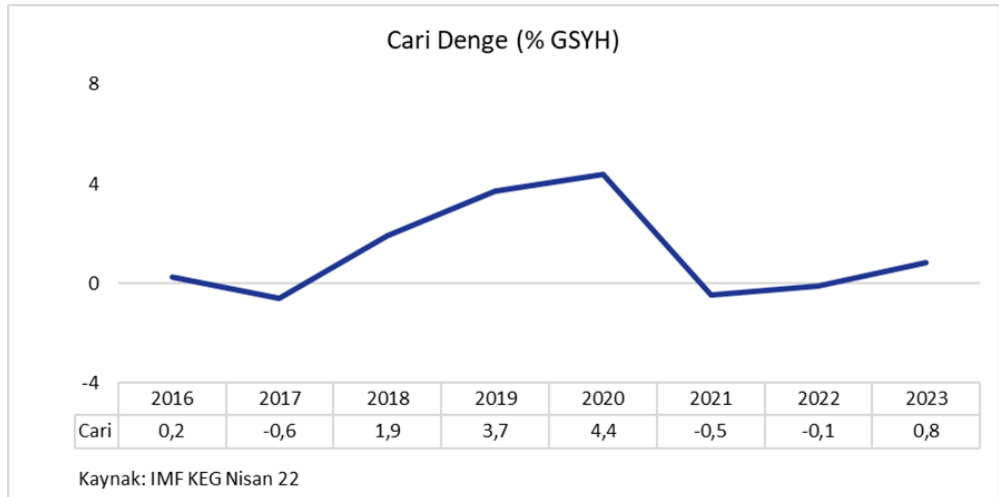
2. BÜTÇE DENGESİ

Vietnam kamu borcu milli gelire oranla %40 seviyesinde seyretmektedir. Gelirlerin %75'i hane halkı ve yabancı kuruluşlardan toplanan vergilerden oluşurken giderlerin %30'unu yatırımlar oluşturmaktadır. Salgının etkisiyle gelirler %1 azalırken giderler %17 artarak milli gelire oranla bütçe açığı %3,9'a yükselmiştir. 2021 yılında bütçe açığının %4,2'ye yükseldiği tahmin edilirken önümüzdeki dönemde de bu seviyeleri koruyacağı öngörülmektedir.

3. CARİ DENGESİ

Vietnam ödemeler dengesi dış ticaret fazlasının etkisiyle 2018 yılından beri fazla vermektedir. Hizmetler dengesinde açık verilirken transfer gelirleri pozitif gerçekleşmektedir. 2018 yılında milli gelire öngörülürken yılın ilk üç çeyreğinde 8,1 milyar oranı %1,9 fazla veren Vietnam cari dengesi 2019 ve 2020 yıllarında sırasıyla %3,7 ve %4,4 fazla vermiştir. 2021 yıl genelinde cari fazlanın GSYH cinsinden %1,8 olacağı USD açık vermiştir. IMF tahminlerini güncellemezken Ekim ayı 2022 yılında da benzer cari fazla verileceği öngörülmektedir.

4. SWOT ANALİZİ

Güçlü Yönleri:

Vietnam, 2011-2020 yılları arasında yıllık ortalama %6,0 GSYİH büyümesi ile son yıllarda Asya'nın en hızlı büyüyen ekonomilerinden biri olmuştur. Büyük nüfusu ile Güneydoğu Asya'da üçüncü sırada yer alan ülkede çalışan nüfus önümüzdeki yıllarda artmaya devam edecektir. Ücretler, Çin, Malezya ve Tayland gibi bölgesel emsallere göre daha rekabetçidir. Serbest ticaret anlaşmalarına/topluluklarına katılım yoluyla daha fazla uluslararası ekonomik entegrasyon için bastırılmasının ihracatı hem coğrafi hem de ürün açısından çok çeşitli hale getirebilir.

Zayıf Yönleri:

Vietnam hala şişirilmiş mali açıklardan ve yüksek kamu sektörü borcundan zarar görmekte, bu durum ekonomiyi küresel ekonomik belirsizliklere karşı savunmasız bırakmaktadır. Mali açık, geri çekilmesi zor olabilecek sosyal sübvansiyonlara bağlıdır. İhracat ve imalat sektörleri için büyük ölçüde ithal girdilere bağımlıdır. Bu durum, ihracat rekabet gücünü zayıflatabilecekken ekonomiyi döviz oynaklığına karşı daha savunmasız hale getirebilir.

Fırsatlar:

DTÖ üyeliği ve ASEAN ekonomik entegrasyonu Vietnam'a hem dış pazarlara hem de sermayeye daha fazla erişim sağlarken Vietnamlı işletmeleri artan dış rekabet yoluyla daha güçlü hale getirmesi beklenmektedir. Hükümet, kamuya ait işletmelerin özelleştirilmesi, bankacılık sektöründeki yüksek düzeyde sorunlu kredilerin ele alınması ve bankacılık sektörünün serbestleştirilmesi de dahil olmak üzere piyasa reformlarında ilerlemeye devam etmektedir. Kentleşme, uzun vadeli büyümenin itici gücü olmaya devam edecek gibi gözükürken Birleşmiş Milletler, kentsel nüfusun 2013 yılında nüfusun %32'sinden 2040'ların başında %50'nin üzerine çıkacağını tahmin etmektedir.

Tehditler:

Enflasyonun 2014'te düşmesine rağmen, Vietnam Devlet Bankası'nın bu cephedeki rehabeti, makroekonomik istikrara yönelik aşağı yönlü riskler oluşturmaya devam edebilir. Çin ile Güney Çin Denizi üzerindeki anlaşmazlıklar nedeniyle siyasi gerilimlerin tırmanma ihtimali, Çin ile derinleşen ticaret bağları da göz önüne alındığında ekonomi üzerinde olumsuz bir etkiye sahip olabilir. Hükümet yabancı yatırımcılara devretme konusunda temkinli olmaya devam ettiğinden, piyasa reformları çok daha yavaş ilerleyebilir.

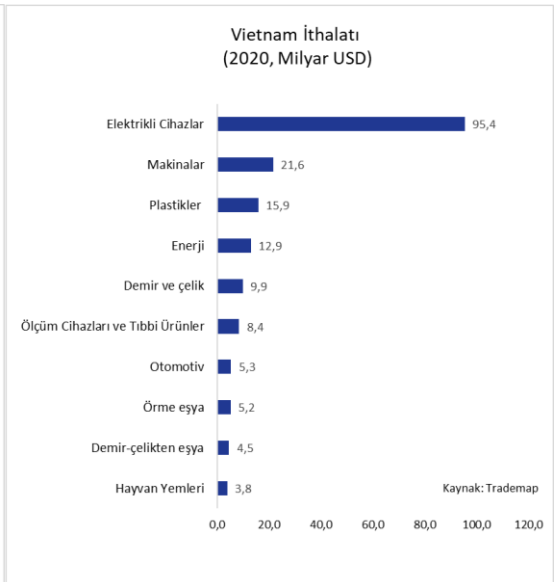
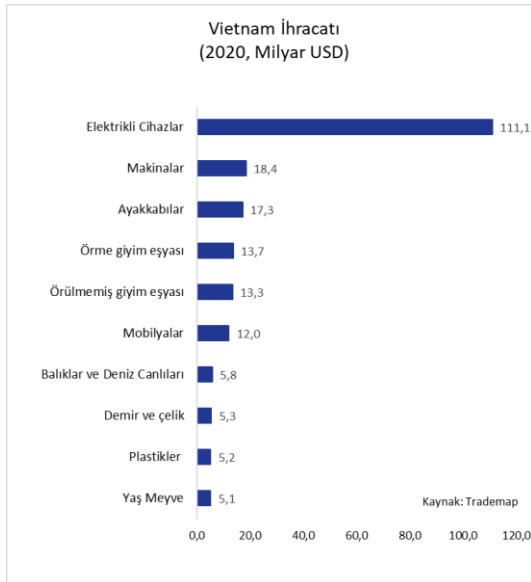
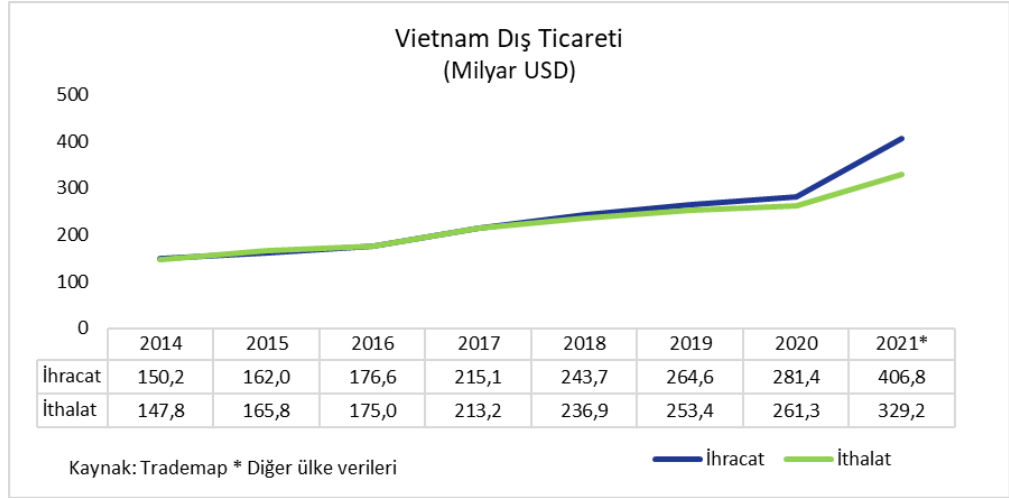

5. DIŞ TİCARET

2014 yılında 300 milyar USD seviyesinde olan Vietnam dış ticaret hacmi 2020 yılında 540 milyar USD seviyesine yükselmiştir. 2021 yılı resmi verileri açıklanmadığından diğer ülke verilerine bakıldığında Vietnam'ın ihracatı bir önceki yıla göre %45 artarak 406,8 milyar USD olurken ithalatı ise %26 artarak 329,2 milyar USD olmuştur. Böylelikle, dış ticaret hacmi 736 milyar USD ile rekor kırmıştır. Dış ticaret fazlası ise 2020 yılında 20 milyar USD seviyesinden 2021 yılında 77,6 milyar USD seviyesine çıkmıştır.

2020 yılı verilerine göre, Vietnam ihracatının %39,5'ini elektrikli cihazlar oluşturmuştur. Makinalar sektöründen ihracatın payı %6,5, ayakkabılar sektöründen ihracatın payı ise %6,1 seviyesinde gerçekleşmiştir. Vietnam'ın ithalatında da elektrikli cihazlar (%36,5) ve makinalar (%8,3) sektörleri başı çekerken plastikler ve enerji sektörlerinden ithalatlar toplam %11 seviyesinde olmuştur.

Vietnam ihracatının dörtte birine yakını ABD'ye, ithalatının üçte birini ise Çin'den gerçekleştirmektedir

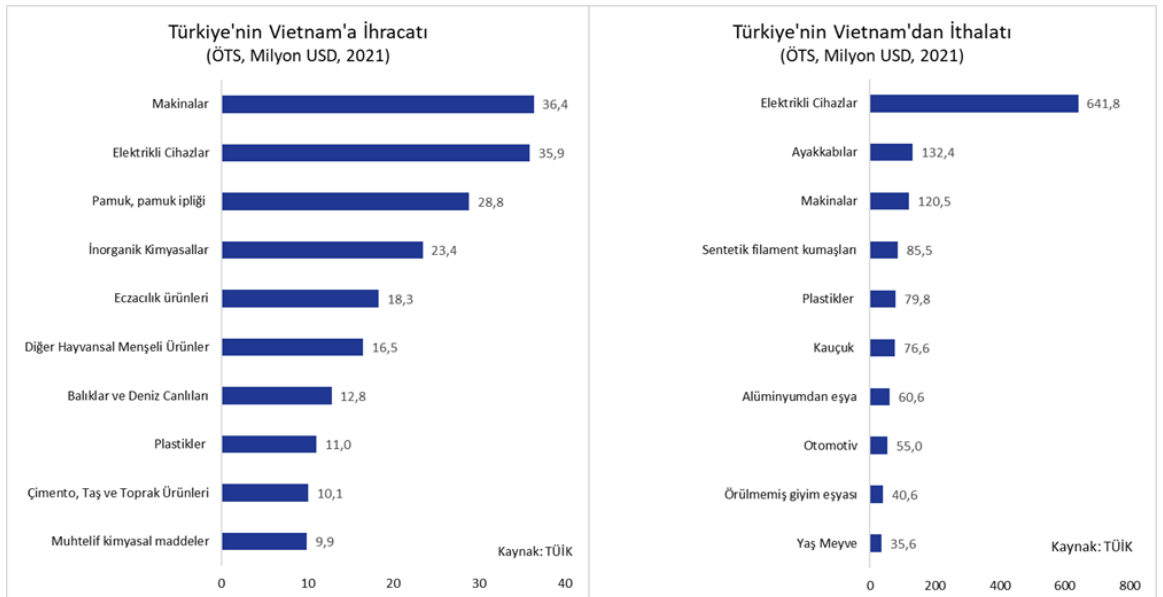
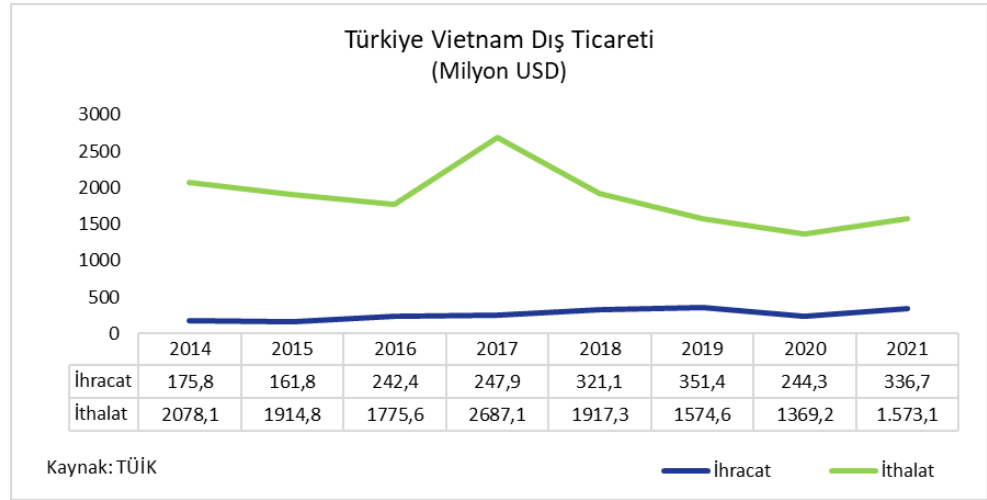

5. TÜRKİYE İLE TİCARET

Türkiye, Vietnam ile ticaretinde net ithalatçıdır. Türkiye'nin Vietnam'a dış ticaret açığı 2017 yılında 2,4 milyar USD seviyesine kadar yükselirken 2020 yılında 1,1 milyar USD seviyesine kadar gerilemiştir. 2021 yılında Türkiye'nin Vietnam'a ihracatı bir önceki aya göre %38 artarak 337 milyon USD olurken Türkiye'nin Vietnam'dan ithalatı aynı dönemde %15 artarak 1,6 milyar USD olmuştur. Böylelikle, Türkiye ile Vietnam arasındaki dış ticaret hacmi 1,9 milyar USD, Türkiye'nin Vietnam'a dış ticaret açığı da 1,2 milyar USD olmuştur.

Türkiye'nin Vietnam'a ihracatında makinalar, elektrikli cihazlar ile pamuk, pamuk ipliği sektörleri öne çıkarken Türkiye'nin Vietnam'dan ithalatının %40'ından fazlasını elektrikli cihazlardan yapmaktadır.

DIŞ EKONOMİK İLİŞKİLER KURULU

Huzur Mahallesi, Azerbaycan Caddesi Skyland Sky Office No: 4
B Blok Kat: 21-22 Seyrantepe 34485 Sarıyer/İstanbul

www.deik.org.tr • info@deik.org.tr

[Twitter](#) [Instagram](#) [LinkedIn](#) [YouTube](#) [Facebook](#) /deikiletisim | www.deik.org.tr